

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2009/12/EÜ,

11. märts 2009,

lennujaamatasude kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

nõudeid lennujaama juhtorganite ja lennujaama kasutajate vahelistes suhetes. Selline raamistik ei tohiks piirata liikmesriikide võimalust määrata kindlaks kas ja millises ulatuses võib lennujaama äritegevusest saadud tulu võtta arvesse lennujaamatasude kehtestamisel.

(3) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada ühenduses asuvate minimaalset suurust ületavate lennujaamade suhtes, kuna väikeste lennujaamade juhtimine ja rahastamine ei nõua ühenduse raamistiku kohaldamist.

(4) Lisaks on liikmesriigis, kus ükski lennujaam ei ületa käesoleva direktiivi kohaldamiseks nõutavat minimaalset suurust, kõige suurema reisijate liikuvusega lennujaam kõnealuse liikmesriigi piiriületuskohana sellises privilegieeritud seisus, mis muudab vajalikuks käesoleva direktiivi kohaldamise nimetatud lennujaama suhtes, et tagada teatavate põhimõtete järgimine lennujaama juhtorgani ja lennujaama kasutajate vahelistes suhetes, pidades eelkõige silmas tasude läbipaistvust ja lennujaama kasutajate mittediskrimineerimist.

(1) Lennujaamade peamine ülesanne ja äritegevus on tagada õhusõidukite teenindamine alates maandumisest kuni õhkutõusmiseni ning reisijate ja veoste teenindamine, et võimaldada lennuettevõtjatel osutada õhutransporditeenuseid. Lennujaamad pakuvad sel eesmärgil arvukalt õhusõidukite käitamise ning reisijate ja veoste käitlemisega seotud vahendeid ja teenuseid, mille kulu katavad nad üldiselt lennujaamatasude kaudu. Lennujaama juhtorganid, kes pakuvad vahendeid ja teenuseid, mille eest võetakse lennujaamatasusid, peaksid püüdma tegutseda kulutasuval viisil.

(2) On vaja kehtestada lennujaamatasude olulisi tunnuseid ja tasude kehtestamisviisi reguleeriv ühine raamistik, kuna sellise raamistiku puudumise korral võidakse eirata põhi-

(5) Territoriaalse ühtekuuluvuse edendamise eesmärgil peaks liikmesriikidel olema võimalus kohaldada ühist tasude kehtestamise süsteemi, mis hõlmaks lennujaamade võrgustikku. Selliste võrgustike lennujaamadevahelised majanduslikud siirded peaksid vastama ühenduse õigusele.

(6) Liikluse jaotamisega seotud põhjustel peaks liikmesriikidel olema võimalik lubada lennujaama juhtorganil kohaldada sama linna või linnastut teenindavate lennujaamade puhul ühist ja läbipaistvat tasude kehtestamise süsteemi. Nende lennujaamade vahelised majanduslikud siirded peaksid vastama asjaomasele ühenduse õigusele.

(7) Stiimuleid uute lennuliinide käivitamiseks, näiteks muu hulgas ebasoodsas olukorras olevate ja äärepoolseimate piirkondade arendamise eesmärgil, tuleks anda üksnes kooskõlas ühenduse õigusega.

⁽¹⁾ ELT C 10, 15.1.2008, lk 35.

⁽²⁾ ELT C 305, 15.12.2007, lk 11.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2008. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu 23. juuni 2008. aasta ühine seisukoht (ELT C 254 E, 7.10.2008, lk 18) ja Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2008. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Nõukogu 19. veebruari 2009. aasta otsus.

- (8) Aeronavigatsiooni- ja maapealse käitluse teenuste osutamise seotud tasude kogumist on juba käsitletud vastavalt komisjoni 6. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1794/2006, milles sätestatakse aeronavigatsiooniteenuste ühine maksustamiskava, ⁽¹⁾ ja nõukogu 15. oktoobri 1996. aasta direktiivis 96/67/EÜ juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades. ⁽²⁾ Puudega või liikumispuudega reisijatele abi osutamise rahastamiseks kehtestatud tasude suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul. ⁽³⁾
- (9) Rahvusvahelise tsiviillennundusorganisatsiooni nõukogu (ICAO nõukogu) võttis 2004. aastal vastu lennujaamatasude eeskirjad, mis sisaldasid muu hulgas tasude kulutasuvuse, mittediskrimineerimise ja lennujaamade majandusliku reguleerimise sõltumatu mehhanismi põhimõtteid.
- (10) ICAO nõukogu oli seisukohal, et lennujaamatasu on mõeldud ja seda kohaldatakse konkreetset tsiviillennunduse vahendite ja teenuste maksumuse katmiseks, samas kui maksu eesmärk on koguda riigi valitsuse või kohaliku omavalitsuse tulu, mida ei kohaldata üldiselt kogu tsiviillennundusele ega konkreetsetest kuludest lähtuvalt.
- (11) Lennujaamatasud peaksid olema mittediskrimineerivad. Tuleks kehtestada lennujaama juhtorganite ja lennujaama kasutajate vahelise korrapärase konsulteerimise kohustuslik kord ning võimaldada mõlemal poolel pöörduda sõltumatu järelevalveasutuse poole, kui lennujaama kasutajad vaidlustavad lennujaamatasude kohta tehtud otsuse või tasude kehtestamise süsteemi muutmise.
- (12) Selleks et tagada otsuste erapooletus ning käesoleva direktiivi nõuetekohane ja tõhus kohaldamine, tuleks igas liikmesriigis luua sõltumatu järelevalveasutus. Kõnealusel asutusel peaksid olema oma ülesannete täitmiseks kõik vajalikud vahendid, s.t töötajad, ekspertteadmised ja rahalised vahendid.
- (13) Lennujaama kasutajate jaoks on oluline saada lennujaama juhtorganilt korrapäraselt teavet selle kohta, kuidas ja mille alusel lennujaamatasusid arvutatakse. Selline läbipaistvus tagaks lennuettevõtjatele ülevaate lennujaama kuludest ja lennujaama investeeringute kulutasuvusest. Et võimaldada lennujaama juhtorganil nõuetekohaselt hinnata tulevaste investeeringutega seotud nõudeid, tuleks lennujaama kasutajatelt nõuda kõigi tegevusprognoside, arenguprojektide ning erinõuete ja -soovituste õigeaegset esitamist lennujaama juhtorganile.
- (14) Lennujaama juhtorganid peaksid teavitama lennujaama kasutajaid suurematest infrastruktuuriprojektidest, kuna need avaldavad lennujaamatasude süsteemile või määrale märkimisväärset mõju. Kõnealust teavet tuleks anda selleks, et võimaldada infrastruktuurikulude kontrollimist ning tagada asjaomases lennujaamas sobivate ja kulutasuvate vahendite olemasolu.
- (15) Lennujaama juhtorganitel tuleks lubada kohaldada lennujaamatasusid, mis vastavad infrastruktuurile ja/või osutatud teenuse tasemele, kuna lennuettevõtjatel on õigustatud huvi nõuda lennujaama juhtorganilt hinna ja kvaliteedi suhtele vastavaid teenuseid. Juurdepääs sellisele diferentseeritud tasemega infrastruktuurile või teenustele peaks mittediskrimineerimise põhimõtte alusel olema siiski avatud kõigile ettevõtjatele, kes soovivad neid kasutada. Kui nõudlus ületab pakkumise, peaks otsus juurdepääsu kohta rajanema objektiivsetel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel, mille töötab välja lennujaama juhtorgan. Igasugune tasude diferentseerimine peaks olema läbipaistev, objektiivne ja põhinema selgetel kriteeriumidel.
- (16) Lennujaama kasutajad ja lennujaama juhtorgan peaksid saama sõlmida teeninduse taset käsitleva kokkuleppe osutatud teenuse kvaliteedi ja selle eest võetavate lennujaamatasude kohta. Korrapärase konsulteerimise käigus võib pidada läbirääkimisi osutatud teenuse kvaliteedi ja selle eest võetavate lennujaamatasude üle.
- (17) Lennujaama investeeringute eelfinantseerimiseks kasutatakse erinevates liikmesriikides erinevaid süsteeme. Liikmesriikides, kus eelfinantseerimine toimub, peaksid liikmesriigid või lennujaama juhtorganid tuginema ICAO poliitikale ja/või looma oma kaitsemeetmed.
- (18) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada, ilma et see piiraks asutamislepingut, eriti selle artikleid 81–89.
- (19) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt ühenduse lennujaamades lennujaamatasude kehtestamise ühiste põhimõtete sätestamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest lennujaamatasude süsteeme ei ole võimalik kehtestada siseriiklikul tasandil kogu ühenduse territooriumil ühtmoodi, ning seetõttu on käesoleva direktiivi ulatuse ja mõju tõttu seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

⁽¹⁾ ELT L 341, 7.12.2006, lk 3.

⁽²⁾ EÜT L 272, 25.10.1996, lk 36.

⁽³⁾ ELT L 204, 26.7.2006, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesolevas direktiivis sätestatakse ühised põhimõtted lennujaamatasude kehtestamiseks ühenduse lennujaamades.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse iga lennujaama suhtes, mis asub asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluval territooriumil ja on avatud äriliseks lennuliikluseks ning mille aastane vedude maht on üle 5 miljoni reisija, ning iga liikmesriigi suurima reisijate hulgaga lennujaama suhtes.

3. Liikmesriigid avaldavad oma territooriumil asuvate nende lennujaamade nimekirja, mille suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse. Kõnealune nimekiri põhineb komisjoni (Eurostat) andmetel ning seda ajakohastatakse igal aastal.

4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata tasude suhtes, mida kogutakse marsruudil ja terminalis osutatavate lennuliiklusteenuste eest vastavalt määrusele (EÜ) nr 1794/2006, ega tasude suhtes, mida kogutakse direktiivi 96/67/EÜ lisas osutatud maapealse käitluse teenuste hüvitamiseks, ega määruses (EÜ) nr 1107/2006 osutatud tasude suhtes puudega või liikumispuudega isikutele abi osutamise rahastamiseks.

5. Käesolev direktiiv ei piira ühegi liikmesriigi õigust kohaldada iga tema territooriumil asuva lennujaama juhtorgani suhtes täiendavaid reguleerivaid meetmeid, mis ei ole vastuolus käesoleva direktiiviga ega muude ühenduse õiguse asjakohaste sätetega. Need võivad hõlmata majandusliku järelevalvega seotud meetmeid, nagu tasude kehtestamise süsteemide ja/või tasude määra heakskiitmine, sealhulgas soodustustel põhinevat tasude kehtestamise süsteemi või hinnalae reguleerimist.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „lennujaam” – mis tahes maa-ala, mis on spetsiaalselt kohandatud õhusõidukite maandumiseks, õhkutõusmiseks ja manööverdamiseks, kaasa arvatud lennuliikluse ja -teenuste nõuete täitmiseks vajalikud abirajatised, sealhulgas ärilendude teenindamiseks vajalikud rajatised;

2) „lennujaama juhtorgan” – asutus, kelle ainuülesandeks või lisäülesandeks – olenevalt olukorrast – on riiklike õigus-

või haldusaktide või lepingute alusel lennujaama või lennujaamade võrgustiku infrastruktuuri haldamine ja juhtimine ning asjaomases lennujaamas või lennujaamade võrgustikus tegutsevate eri käitajate tegevuse koordineerimine ja kontrollimine;

3) „lennujaama kasutaja” – iga füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab õhu kaudu toimuva reisijate-, posti- ja/või kaubaveo eest kõnealusesse lennujaama või kõnealusest lennujaamast;

4) „lennujaamatasu” – tasu, mida kogutakse lennujaama juhtorgani huvides ja mida maksavad lennujaama kasutajad vahendite ja teenuste kasutamise eest, mida pakub üksnes lennujaama juhtorgan ja mis on seotud õhusõiduki maandumise, õhkutõusmise, valgustamise ja parkimisega ning reisijate ja kauba käitlemisega;

5) „lennujaamade võrgustik” – lennujaamade grupp, mida haldab sama lennujaama juhtorgan, kelle liikmesriik on nõuetekohaselt selleks määranud.

Artikkel 3

Mittediskrimineerimine

Liikmesriigid tagavad vastavalt ühenduse õigusele, et lennujaamatasud ei diskrimineeri lennujaama kasutajaid. See ei takista lennujaamatasude varieerimist avalikes ja üldistes huvides, sealhulgas keskkonnaküsimuste puhul. Sellise varieerimise puhul kasutatavad kriteeriumid on asjakohased, objektiivsed ja läbipaistvad.

Artikkel 4

Lennujaamade võrgustik

Liikmesriigid võivad lubada lennujaamade võrgustiku lennujaama juhtorganil kehtestada kogu lennujaamade võrgustiku jaoks ühine ja läbipaistev lennujaamatasude süsteem.

Artikkel 5

Ühised tasude kehtestamise süsteemid

Pärast komisjoni teavitamist ja kooskõlas ühenduse õigusega võivad liikmesriigid lubada lennujaama juhtorganil kohaldada ühist ja läbipaistvat tasude kehtestamise süsteemi sama linna või linnastut teenindavates lennujaamades, tingimusel et iga lennujaam vastab täielikult artiklis 7 sätestatud läbipaistvusnõuetele.

Artikkel 6

Konsulteerimine ja vaidluste lahendamine

1. Liikmesriigid tagavad, et seoses lennujaamatasude süsteemi toimimise ja lennujaamatasude määradega ning vajaduse korral seoses osutatavate teenuste kvaliteediga kehtestatakse lennujaama juhtorgani ja lennujaama kasutajate või lennujaama kasutajate esindajate või ühenduste vahelise korrapärase konsulteerimise kohustuslik kord. Selline konsulteerimine toimub vähemalt üks kord aastas, kui viimase konsultatsiooni ajal ei ole kokku lepitud teisiti. Kui lennujaama juhtorgani ja lennujaama kasutajate vahel on sõlmitud mitmeaastane kokkulepe, siis toimub konsulteerimine kõnealuses kokkuleppes ettenähtud korras. Liikmesriikidel on siiski õigus nõuda konsultatsioone sagedamini.

2. Liikmesriigid tagavad, et lennujaamatasude süsteemi või määra muudatused tehakse võimaluse korral lennujaama juhtorgani ning lennujaama kasutajate vahelisel kokkuleppel. Sel eesmärgil esitab lennujaama juhtorgan lennujaama kasutajatele iga ettepaneku lennujaamatasude süsteemi või määra muutmiseks ning kavandatud muudatuste põhjused hiljemalt neli kuud enne muudatuste jõustumist, välja arvatud juhul, kui on tegemist erakorraliste asjaoludega, mida tuleb lennujaama kasutajatele põhjendada. Lennujaama juhtorgan konsulteerib kavandatud muudatuste üle lennujaama kasutajatega ning võtab nende seisukohti enne otsuse vastuvõtmist arvesse. Lennujaama juhtorgan avaldab oma otsuse või soovitusel tavaliselt hiljemalt kaks kuud enne selle jõustumist. Kui lennujaama juhtorgan ja lennujaama kasutajad ei jõua kavandatud muudatuste suhtes kokkuleppele, põhjendab lennujaama juhtorgan oma otsust, võttes arvesse lennujaama kasutajate seisukohti.

3. Liikmesriigid tagavad, et juhul kui pooled ei jõua lennujaama juhtorgani tehtava lennujaamatasusid käsitleva otsuse suhtes kokkuleppele, võib kumbki pool pöörduda artiklis 11 osutatud sõltumatu järelevalveasutuse poole taotlusega analüüsida, kas lennujaamatasude süsteemi või määra muutmine on põhjendatud.

4. Lennujaamatasude süsteemi või määra muutmine, mille kohta on lennujaama juhtorgan otsuse vastu võtnud ning kui on pöördutud sõltumatu järelevalveasutuse poole, ei jõustu enne, kui nimetatud asutus on selle küsimuse läbi vaadanud. Sõltumatu järelevalveasutus võtab nelja nädala jooksul alates selles küsimuses tema poole pöördumisest vastu esialgse otsuse lennujaamatasude määra muudatuste jõustumise kohta, välja arvatud juhul, kui sama tähtaja jooksul on võimalik võtta vastu lõplik otsus.

5. Liikmesriik võib otsustada mitte kohaldada lõikeid 3 ja 4 seoses lennujaamatasude määra või struktuuri muutmise nendes lennujaamades, mille jaoks:

- a) kehtib siseriikliku õiguse alusel kohustuslik kord, mille kohaselt lennujaamatasud või nende ülemmäära määrab kindlaks või kiidab heaks sõltumatu järelevalveasutus, või
- b) kehtib siseriikliku õiguse alusel kohustuslik kord, mille kohaselt sõltumatu järelevalveasutus kontrollib regulaarselt või huvitatud poolte taotlusel, kas sellistes lennujaamades toimib tegelik konkurents. Kui see on kõnealuse kontrollimise alusel õigustatud, otsustab liikmesriik, et lennujaamatasud või nende ülemmäära määrab kindlaks või kiidab heaks sõltumatu järelevalveasutus. Nimetatud otsust kohaldatakse kõnealuse asutuse läbi viidud kontrollimise alusel nii kaua, kui see on vajalik.

Käesoleva lõike alusel liikmesriigis kohaldatavad menetlused, tingimused ja kriteeriumid peavad olema asjakohased, objektiivsed, mittediskrimineerivad ja läbipaistvad.

Artikkel 7

Läbipaistvus

1. Liikmesriigid tagavad, et lennujaama juhtorgan annab igale lennujaama kasutajale või lennujaama kasutajate esindajatele või ühendustele iga artikli 6 lõikes 1 osutatud konsultatsiooni ajal teavet komponentide kohta, mille alusel kõnealuse lennujaama juhtorgan määrab igas lennujaamas kehtestatud kõigi tasude süsteemi või määra. Kõnealune teave hõlmab vähemalt järgmist:

- a) kehtestatud lennujaamatasude eest osutatavate erinevate teenuste ja infrastruktuuri loetelu;
- b) lennujaamatasude kehtestamise meetoodika;
- c) lennujaamatasudega seotud vahendite ja teenuste üldine kulustruktuur;
- d) erinevatest lennujaamatasudest saadav tulu ning nende eest saadavate teenuste kogumaksumus;
- e) igasugune lennujaamatasudega seotud vahendite ja teenuste rahastamine ametivõimude poolt;
- f) lennujaamatasude, lennuliikluse kasvu ja kavandatud investeeringute prognoosid;
- g) lennujaama infrastruktuuri ja seadmete tegelik kasutus teatava ajavahemiku jooksul ning

h) kõigi suuremate kavandatud investeeringute prognoositav mõju lennujaama võimsusele.

2. Liikmesriigid tagavad, et lennujaama kasutajad esitavad lennujaama juhtorganile teabe enne iga konsultatsiooni vastavalt artikli 6 lõikes 1 sätestatule, mis hõlmab eelkõige järgmist:

a) liiklusprognoosid;

b) nende õhusõidukite koosseis ja kavandatud kasutuse prognoosid;

c) nende arendusprojektid asjaomases lennujaamas ning

d) nende nõuded asjaomases lennujaamas.

3. Riigi õigusaktidest tulenevalt loetakse käesoleva artikli alusel antud teavet konfidentsiaalseks või majanduslikult tundlikuks ning käsitletakse vastavalt sellele. Juhul kui lennujaama juhtorganite aktsiad on börsil noteeritud, täidetakse eelkõige börsieeskirju.

Artikkel 8

Uus infrastruktuur

Liikmesriigid tagavad, et lennujaama juhtorgan konsulteerib lennujaama kasutajatega enne uut infrastruktuuri käsitlevate projektikavade lõplikku otsustamist.

Artikkel 9

Kvaliteedistandardid

1. Lennujaama sujuva ja tõhusa töö tagamiseks võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et võimaldada lennujaama juhtorganil ja lennujaama kasutajate esindajatel või ühendustel pidada läbiraakimisi lennujaamas osutatavate teenuste kvaliteeti käsitleva kokkuleppe sõlmimiseks. Teenuste kvaliteedi alaseid läbiraakimisi võib pidada artikli 6 lõikes 1 osutatud konsulteerimise käigus.

2. Igas teenuste taset käsitlevas kokkuleppes määratakse kindlaks lennujaama juhtorgani osutatavate teenuste tase, võttes arvesse lennujaamatasude tegelikku süsteemi või määra ning nende teenuste taset, mida lennujaama kasutajatel on lennujaamatasude eest õigus saada.

Artikkel 10

Teenuste diferentseerimine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et võimaldada lennujaama juhtorganil varieerida konkreetsete lennujaamateenuste, terminalide või terminalide osade kvaliteeti ja ulatust, et pakkuda erivajadustele kohandatud teenuseid või eriotstarbelist

terminali või terminali osa. Lennujaamatasude määra võib diferentseerida vastavalt kõnealuste teenuste kvaliteedile, ulatusele ja maksumusele või mis tahes muul objektiivsel ja läbipaistval põhjusel. Ilma et see piiraks artikli 3 kohaldamist, võivad lennujaama juhtorganid kehtestada mis tahes selliseid diferentseeritud lennujaamatasusid.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et võimaldada igale lennujaama kasutajale, kes soovib kasutada erivajadustele kohandatud teenuseid või eriotstarbelist terminali või terminali osa, juurdepääsu kõnealustele teenustele ja terminalile või terminali osale.

Kui erivajadustele kohandatud teenuseid ja/või eriotstarbelist terminali või terminali osa soovib kasutada rohkem lennujaama kasutajaid, kui see on võimsuse piiranguid arvestades võimalik, määratakse neile juurdepääs asjakohaste, objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel. Need kriteeriumid võib kehtestada lennujaama juhtorgan ning liikmesriigid võivad nõuda, et need kriteeriumid kinnitaks sõltumatu järelevalveasutus.

Artikkel 11

Sõltumatu järelevalveasutus

1. Liikmesriigid määravad või loovad riikliku sõltumatu järelevalveasutusena sõltumatu asutuse, et tagada käesoleva direktiivi järgimiseks ning vähemalt artiklis 6 sätestatud ülesannete täitmiseks võetud meetmete nõuetekohane kohaldamine. See asutus võib olla sama üksus, kellele liikmesriik on teinud ülesandeks artikli 1 lõikes 5 osutatud täiendavate reguleerivate meetmete kohaldamise, sh tasude kehtestamise süsteemide ja/või lennujaamatasude määra heakskiitmise, eeldusel et üksus vastab käesoleva artikli lõikes 3 toodud nõuetele.

2. Käesolev direktiiv ei takista sõltumatul järelevalveasutusel delegeerida käesoleva direktiivi rakendamist vastavalt siseriiklikele õigusele ning oma järelevalve ja täieliku vastutuse all teistele sõltumatutele järelevalveasutustele, tingimusel et rakendamine toimub samade nõuete kohaselt.

3. Liikmesriigid tagavad sõltumatu järelevalveasutuse sõltumatuse kindlustades, et see on igast lennujaama juhtorganist ja lennuettevõtjast õiguslikult eraldiseisev ning oma tegevuses neist sõltumatu. Liikmesriigid, kes säilitavad omandiõiguse lennujaamade, lennujaama juhtorganite või lennuettevõtjate suhtes, või kes säilitavad kontrolli lennujaama juhtorganite või lennuettevõtjate üle, tagavad, et sellise omandiõiguse või kontrolliga seotud ülesandeid ei ole antud sõltumatule järelevalveasutusele. Liikmesriigid tagavad, et sõltumatu järelevalveasutus teostab oma volitusi erapooletult ja läbipaistvalt.

4. Liikmesriigid teatavad komisjonile sõltumatu järelevalveasutuse nime ja aadressi, talle määratud ülesanded ja kohustused ning lõike 3 järgimise tagamiseks võetud meetmed.

5. Liikmesriigid võivad kehtestada sõltumatu järelevalveasutuse jaoks rahastamismehhanismi, mis võib hõlmata lennujaama kasutajatele ja lennujaama juhtorganitele tasu kehtestamist.

6. Liikmesriigid tagavad, et seoses artikli 6 lõikes 3 osutatud lahkarvamustega võetakse meetmed, et:

- a) kehtestada menetlus lennujaama juhtorgani ja lennujaama kasutajate vaheliste lahkarvamuste lahendamiseks;
- b) määrata kindlaks tingimused, mille puhul võib anda lahkarvamuse sõltumatule järelevalveasutusele läbivaatamiseks. Sõltumatu järelevalveasutus jätab eelkõige läbi vaatamata kaebused, mis tema arvates ei ole nõuetekohaselt põhjendatud või piisavalt dokumenteeritud, ning
- c) kehtestada kriteeriumid, mille kohaselt vaadatakse lahkarvamus läbi lahenduse saamiseks.

Kõnealune menetlus, tingimused ja kriteeriumid on mittediskrimineerivad, läbipaistvad ja objektiivsed.

7. Kui sõltumatu järelevalveasutus alustab artiklis 6 sätestatud lennujaamatasude süsteemi või määra muutmise põhjendatuse uurimist, võimaldavad asjaomased pooled talle juurdepääsu vajalikule teabele ning ta peab oma otsuse tegemiseks konsulteerima asjaomaste pooltega. Ilma et see piiraks artikli 6 lõike 4 kohaldamist, teeb sõltumatu järelevalveasutus lõpliku otsuse niipea kui võimalik, kuid igal juhul nelja kuu jooksul alates selles küsimuses tema poole pöördumisest. Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib seda ajavahemikku pikendada kahe kuu võrra. Sõltumatu järelevalveasutuse otsused on siduvad, ilma et see piiraks parlamentaarset või kohtulikku läbivaatamist vastavalt liikmesriikides kohaldatavale korrale.

8. Sõltumatu järelevalveasutus avaldab oma tegevuse kohta aastaaruande.

Artikkel 12

Aruanne ja läbivaatamine

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 15. märtsil 2013 aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta, hinnates selle eesmärgi saavutamisel tehtud edusamme, ning teeb vajaduse korral asjakohased ettepanekud.

2. Liikmesriigid ja komisjon teevad käesoleva direktiivi kohaldamisel koostööd, eelkõige seoses teabe kogumisega lõikes 1 osutatud aruande jaoks.

Artikkel 13

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 15. märtsil 2011. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 15

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 11. märts 2009

Euroopa Parlamendi nimel
president

H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja

A. VONDRA